

Θεραπεία στέρησης ανδρογόνων και θνησιμότητα σε ασθενείς με καρκίνο προστάτη και COVID-19

Ο καρκίνος του προστάτη αποτελεί τη συχνότερη κακοήθεια στους άντρες. Η θεραπεία στέρησης ανδρογόνων είναι μια από τις σημαντικότερες θεραπευτικές προσεγγίσεις για τον ορμονο-εξαρτώμενο καρκίνο του προστάτη, καθώς αναστέλλει τη δράση των ανδρογόνων που προάγουν την ανάπτυξη και την επιβίωση των καρκινικών κυττάρων του προστάτη. Παράλληλα, η θεραπεία στέρησης ανδρογόνων μπορεί να ασκεί προφυλακτική δράση και να μειώνει τη σοβαρότητα της λοίμωξης COVID-19 σε ασθενείς με καρκίνο του προστάτη. Σε μοριακό επίπεδο, η θεραπεία στέρησης ανδρογόνων μειώνει την έκφραση μιας πρωτεΐνης στη μεμβράνη των κυττάρων (διαμεμβρανική πρωτεάση σερίνη 2 -TMPRSS2), που αποτελεί έναν συν-υποδοχέα του SARS-CoV-2 στην επιφάνεια των κυττάρων. Με αυτό τον τρόπο, δυσχεραίνεται η είσοδος του ιού στα κύτταρα. Σε αυτό το πλαίσιο, αξίζει να ερευνηθεί η πιθανή προστατευτική δράση σε κλινικό επίπεδο. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Γιάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σχετικά αποτελέσματα της πρόσφατης μελέτης των A.L. Schmidt και συνεργατών που δημοσιεύτηκαν στο επιστημονικό περιοδικό JAMA Network Open 2021;4(11):e2134330. Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση εάν η θεραπεία στέρησης ανδρογόνων σχετίζεται με μειωμένη θνητότητα στις 30 ημέρες από τη διάγνωση της COVID-19 σε ασθενείς με καρκίνο προστάτη. Δηλαδή συγκρίθηκε η θνητότητα μεταξύ ασθενών με καρκίνο προστάτη και COVID-19 που λάμβαναν θεραπεία στέρησης ανδρογόνων και ασθενών με καρκίνο του προστάτη και COVID-19 που δε λάμβαναν θεραπεία στέρησης ανδρογόνων. Ως θεραπεία στέρησης ανδρογόνων ορίστηκε η προηγούμενη αμφοτερόπλευρη ορχεκτομή ή η φαρμακολογική θεραπεία στέρησης ανδρογόνων εντός των προηγούμενων 3 μηνών από τη διάγνωση της COVID-19. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τα στοιχεία από μια μεγάλη βάση δεδομένων καταγραφής των ασθενών με καρκίνο και COVID-19 (COVID-19 and Cancer Consortium) στην οποία συμπεριλήφθησαν 1106 ασθενείς με καρκίνο προστάτη με διάμεση ηλικία τα 73 έτη. Στη συγκεκριμένη ανάλυση συμπεριλήφθησαν 477 ασθενείς, εκ των οποίων οι 169 λάμβαναν θεραπεία στέρησης ανδρογόνων και οι 308 δε λάμβαναν θεραπεία στέρησης ανδρογόνων (αναλογία 1 προς 3). Δεν διαπιστώθηκε σημαντική διαφορά στο πρωτεύον καταληκτικό σημείο της μελέτης, δηλαδή στο ποσοστό των θανάτων κατά τις πρώτες 30 ημέρες νοσηλείας μεταξύ των ασθενών που λάμβαναν θεραπεία στέρησης ανδρογόνων και όσων δε λάμβαναν θεραπεία στέρησης ανδρογόνων. Συμπερασματικά, η συγκεκριμένη μελέτη έδειξε ότι η θεραπεία στέρησης ανδρογόνων σε ασθενείς με καρκίνο προστάτη και COVID-19 δε βελτίωσε τη θνησιμότητα τον πρώτο μήνα από τη διάγνωση της COVID-19. Προοπτικά σχεδιασμένες μελέτες με μεγαλύτερο αριθμό ασθενών θα μπορέσουν να διαλευκάνουν περαιτέρω την πιθανή επίδραση της θεραπείας στέρησης ανδρογόνων στην έκβαση των ασθενών με COVID-19.